

הבית הדין העליון
The High Legal Tribunal

עתירה 12/24 הפועל יוסי אברהמי אילת נ' איגוד הכדורסל ואח'

הפועל יוסי אברהמי אילת
ע"י עו"ד יוסי גאייר

- העותרת

- נ ג ד -

1. איגוד הכדורסל בישראל
ע"י עו"ד יודן קודריצקי

- המשיבים

2. מנהלת ליגת העל בכדורסל לגברים
ע"י עו"ד חגי אשלגי ועו"ד בר לאודון

פ ס ק ד ין

העתירה

1. הפועל אילת ["אילת" או: "העותרת"] הגישה, ביום 13.6.2024, עתירה שתכליתה לגרום לאיגוד הכדורסל ומנהלת ליגת העל [בהתאמה: "המשיבים", "האיגוד", "המנהלת"] לקיים בחינה מחודשת של האפשרות "להקפיא" את הירידה מליגת העל בעונת המשחקים 2023-2024 שהסתיימה זה לא מכבר.¹
2. האם יש יסוד חוקי או תקנוני שעליו ניתן לבסס הפניית דרישה מצד בית הדין אל המשיבים לקיים תהליך בחינה מחודש של הקפאת הירידה מליגת העל? זו השאלה שניצבת לפתחו של בית הדין בעתירה זו.

הנסיבות

3. ברקע העתירה מצויה מלחמת "חרבות ברזל" שנכפתה על מדינת ישראל והשליכה, בין היתר, גם על התנהלות משחקי הליגות המקצועניות בכדורסל. המלחמה הציבה קשיים רבים בדרכן של קבוצות הכדורסל בכלל והקבוצות שמיקומן באזורי העימות הישיר ובהן אילת, בפרט. בסיום עונת המשחקים ניצבה אילת במקום האחרון בטבלת ליגת העל וגורלה נקבע לירידה לליגה הלאומית.
4. אילת סבורה שההתרחשות הבלתי צפויה ויוצאת הדופן של המלחמה על השלכותיה השונות הצדיקה, בדומה לצעדים שננקטו בתחומים שונים של התנהלות החברה והמשק בישראל, שינוי של מתווה הירידה מליגת העל על דרך של "הקפאת הירידה" בעונת משחקים זו.
5. קדמו לעתירה מספר מהלכים של המשיבים כדלקמן:
(א) ביום 24.1.2023 פנה רמי כהן, יו"ר קבוצת הפועל תל אביב, במכתב לאיגוד שבו תיאר קשיים שונים שהם תוצאה של המלחמה וחרیגות (אנומליה) שעלולה להיווצר אם תישמר מתכונת

¹ מעיקרה כוונה העתירה לכך שבית הדין העליון יחייב בפסק דין את הנהלת האיגוד "להקפיא" את הירידה. אולם במהלך הדיון צומצמה העתירה לתכלית של עיון מחודש בסוגיית הירידה תוך שמיעת כל הגורמים הרלוונטיים.

העלייה והירידה שנקבעה לפני המלחמה ושלא צפתה את השלכותיה. רמי כהן ביקש לכנס את הנהלת האיגוד לדון בדבר;

(ב) ביום 21.2.2024 התקיים דיון בהנהלת האיגוד בסוגיית העולות והירידות אל ליגת העל וממנה בהקשר למלחמה. במסגרת הדיון הציע רמי כהן ששאלת הירידה תועבר לבחינה בידי הוועדה המקצועית. ההנהלה החליטה (פה אחד) לאשרר את המתווה שהוסכם עובר למלחמה שתהיינה שתי עולות מן הליגה הלאומית לליגת העל ו"הדיון בנושא העולות והירידות ובהשלכות של כך יהיה בוועדה המקצועית של האיגוד";

(ג) לא ברור אם קיים דיון בוועדה המקצועית. מכל מקום לא הוצג פרוטוקול של דיון כזה.
 (ד) במקביל התנהלו דיונים והתקבלו החלטות של המנהלת בסוגיית העולות והירידות. ביום 29.12.2023 פנתה המנהלת אל האיגוד בבקשה להקפיא את הירידות ואת העליות בתום עונת 2023-2024. מגמה של הקפאה כאמור הסתמנה בדיונים שהתקיימו במנהלת בפברואר 2024. עם זה הקפאת הירידה הותנתה בכך שיצומצם מספר העולות מן הליגה הלאומית ויועמד על אחת בלבד.

(ה) פניות המנהלת אל הנהלת האיגוד לא צלחו, כיון שהאיגוד גונן על המתכונת שנקבעה לפני המלחמה ושלפיה יהיו שתי עולות מן הליגה הלאומית.

(ו) ביום 8.5.2024 הגישה המנהלת לבית הדין העליון עתירה שתכליתה הייתה חיוב האיגוד לתקן את מתווה העליות והירידות באופן שתתקיים "הקפאת ירידה" והעלייה תוגבל לקבוצה אחת. הוצעו גם דרכים נוספות שהצד השווה שלהן הוא שלא תהיה הגדלה של מספר הקבוצות שמשחקות בליגת העל (עתירה 9-24).

(ז) בעת שהעתירה הוגשה טרם הסתיימה עונת המשחקים. מספר קבוצות מליגת העל ובהן אילת היו נתונות בסכנת ירידה. הן צורפו כמשיבות לעתירה. הלכה למעשה תמכו בה. בגדרו של הדיון ניתנה לאילת הזכות להציג את תפיסתה והסבריה בדבר השלכות המלחמה וסיכוני הירידה שהם תוצאה של השלכות אלה.

(ח) בסיום הדיון וקודם למתן פסק דין בעתירה, ערך בית דין זה פנייה אל המשיבים "לגבש בתוך, שבוע ימים, הסדר מוסכם שבגדרו תישקל האפשרות "להקפיא" את הירידה מליגת העל בעונה הנוכחית ולאפשר עלייה של שתי קבוצות מן הלאומית. מאחר שהפנייה נובעת מן הנסיבות החריגות של המלחמה הוצע שההסדר יחול בעונה זו בלבד. **הובהר בפנייה שאם לא תושג הסכמה בין הצדדים יינתן פסק דין בעתירה**";

(ט) ביום 28.5.2024 התקבלה תשובה לפניית בית הדין. מן התשובה עולה שמספר גורמים מקרב המשיבים (עמוס פרישמן, יו"ר האיגוד, נאור גלילי, חבר הנהלת האיגוד, ארי שטיינברג, יו"ר המנהלת ודוד בסן, מנכ"ל המנהלת) דנו בפניית בית הדין ולפי שלא הושגה הסכמה בין הצדדים, הצעת בית הדין, הלכה למעשה נדחתה;

(י) ביום 2.6.2024 ניתן פסק הדין שבו נדחתה עתירת המנהלת וניתן תוקף החלטי למתווה הירידה של קבוצה אחת ועליית שתי קבוצות ["פסק הדין של בית הדין העליון"]

6. עתירת אילת הוגשה לשם תקיפת המציאות שהתהוותה עם אישור מתכונת העלייה והירידה בלי שנערכה פנייה מקדימה אל האיגוד.

טיעונים מכאן ומכאן הפועל אילת

7. עתירת אילת מבוססת על שתי טענות עיקריות; האחת הנהלת האיגוד נמנעה משקילת סוגיית הירידה לאור השלכות המלחמה והמנהלת שדנה בדבר הסמיכה עמדתה על שיקולים זרים; השנייה, האיגוד לא שקל כל עיקר את ההצעה שהניח בית הדין לפניו ומכל מקום גורמי האיגוד והמנהלת העדיפו שיקולים זרים.

8. שיקולים זרים והימנעות מקבלת החלטה בעניין הירידה המשיבים הם גופים דו-מהותיים. חלות עליהם חובות מתחום המשפט המנהלי והציבורי. עיקרן בכך שהחלטות המשיבים ישקפו סבירות, הוגנות, שוויון, מידתיות ושקילה עניינית, בתום לב, של הנסיבות הצריכות לכל החלטה שמתקבלת בידיהם.

9. האיגוד קבע, מכוח סמכותו על פי דין, את מתכונת העלייה והירידה ואף נערך, בשנת 2022, הסכם בעניין זה עם המנהלת ["המתכונת התקפה"]. מלחמת "חרבות ברזל" טרפה את מערך השיקולים שביסוד המתכונת התקפה והצריכה את האיגוד לחשב את המתכונת מחדש ועל פי הצורך לגבש בעניין זה הסכמת שינוי עם המנהלת.

10. החלטות שונות שהאיגוד קיבל משנפתחה המלחמה; כגון החלטות בעניין חידוש משחקי הליגה, שילוב או אי שילוב זרים ווכן שימור מספר העולות מן הליגה הלאומית, מלמדות שהאיגוד היה ער לכך שקיום המלחמה מצריך חשיבה מעמיקה וקביעת שינויים מהותיים גם במתכונת העלייה והירידה.

11. חרף זה האיגוד לא דן כלל ועיקר בסוגיית הירידה. גם כאשר הנושא הגיע לדיון בהנהלת האיגוד, לפי יוזמתו של רמי כהן, הצטמצם הדיון וההחלטה נתחמה לעניין מספר העולות בלבד. עניין הירודות הועבר לדיון בוועדה המקצועית אך דיון כזה לא קיים ומכל מקום אם קיים מסקנותיו לא הועמדו לפני הנהלת האיגוד.

12. מחדלי האיגוד עולים כדי הפרת חובותיו כגוף דו מהותי ועל כן יש להורות לו לקיים דיון ענייני מחדש.

13. גם המנהלת לקתה בשקילת שיקולים שאינם עולים בקנה אחד עם מחויבותה כגוף דו מהותי. בתחילה נראה היה שנוכח השלכות המלחמה המנהלת עומדת על "הקפאת הירידה" או, לכל הפחות, קיום "משחקי מבחן" בין האחרונה בטבלת ליגת העל לבין העולה מן המקום השני בליגה הלאומית. אולם המנהלת חזרה בה מעמדה זו והתייצבה, בשל אינטרסים כלכליים, מאחורי שמירת מספר הקבוצות שמשותפות במשחקי ליגת העל. המנהלת העדיפה שיקול זה על פני הגנת האינטרס של אילת שהיא חברה במנהלת וציפתה להגנה ולתמיכה ממנה.

התעלמות מהצעת בית הדין העליון

14. המתווה החד-פעמי שהוצע בידי בית הדין העליון, שהושתת על החריגות הגלומה במצב המלחמה, לא נשקל בידי האיגוד כל עיקר. להנהלת האיגוד, שהיא הגורם המוסמך לקבל החלטה של שינוי במתכונת הירידה והעלייה, לא נמסר דבר ההצעה של בית הדין ולא קיים בהצעה דיון במסגרת ההנהלה. הגורמים שדנו בהצעה (יו"ר האיגוד עמוס פרישמן וחבר ההנהלה נאור גלילי) אינם מוסמכים לקבל החלטה בשם האיגוד.

15. יתר על כן. מן התשובה שנשלחה לבית הדין עולה שהאינטרס היחיד שעניין את יו"ר האיגוד היה "שבכל עונה [עתידיית] יעלו לליגת העל שתי קבוצות מהליגה הלאומית". מכאן שהשלכות המלחמה (שהניעו את הצעת בית הדין) כלל לא עניינו את גורמי האיגוד.
16. התשובה שנמסרה לבית הדין מראה שגם דעת המנהלת לא נטרדה מן הקשיים החריגים שאילת (וקבוצות אחרות) נקלעה אליהם. השיקול היחיד שהדריך את המנהלת היה שמירה על המסגרת המספרית של קבוצות ליגת העל. כיון שגישת נציגי האיגוד כיוונה להגדלת מספר הקבוצות בליגה זו, דחתה המנהלת את הצעת בית הדין.

האיגוד

17. האיגוד טוען שהחלטה שקיבל ביום 21.2.2024 לא שינתה לרעה את מצבה של אילת. עיקר מעייני האיגוד היו בהבטחת מספר העולות לליגת העל. מספר היורדות, לרבות הקפאת מספר היורדות, הוא ראש וראשונה עניינה של המנהלת. האיגוד לא היה מתנגד להקפאת הירידה בכפוף לאי שינוי במספר העולות. המנהלת ביקשה לצמצם את מספר העולות ולכך האיגוד לא הסכים. מכאן שאין הלכה למעשה יריבות בין האיגוד לאילת.
18. העדר היריבות מקבל משנה תוקף נוכח העובדה שבישיבה שקיימו גורמי האיגוד והמנהלת, לדיון בהצעת בית הדין, הודיע יו"ר האיגוד את עמדת האיגוד שמספר היורדות הוא עניין למנהלת לענות בו והאיגוד יקבל כל החלטה שתתקבל בידי המנהלת.
19. עתירת אילת לוקה בשיהוי מהותי ובחוסר תום לב. אילת לא פנתה לאיגוד; לא לפני פסק הדין של בית הדין העליון ולא אחריו בבקשה לקיים דיון בהנהלת האיגוד על מנת לשנות את מתכונת הירידה. להיפך. מנהל אילת השתתף בדיוני המנהלת שבהם נקבעה עמדת המנהלת והוא היה שותף לה.
20. בין האיגוד לבין המנהלת נחתם, בשנת 2022, הסכם שהסדיר את נושא הירידות והעליות – אותה מתכונת תקפה, כהגדרתה לעיל. האיגוד מחויב בכיבוד ההסכם במיוחד משום קיבל משנה תוקף בפסק הדין של בית הדין העליון. אין לראות במלחמת חרבות ברזל משום "כוח עליון" שמאפשר ביטול חד צדדי של ההסכם.

המנהלת

21. המנהלת טוענת שזכותה וסמכותה על פי ההסכמים שנערכו בינה לבין האיגוד, לקבוע את המספר המרבי של הקבוצות שייטלו חלק במשחקי ליגת העל. ביום 17.4.2024 קיבל דירקטוריון המנהלת החלטה שהמספר המרבי של קבוצות ליגת העל יהיה 14. החלטה זו שהתקבלה בשעה שהמלחמה בעיצומה נטלה בחשבון את השלכות המלחמה. ההחלטה התקבלה בתמיכת נציג אילת שהשתתף בישיבת הדירקטוריון.
22. המנהלת סברה שכפועל יוצא מן המלחמה יש מקום לנקוט שינוי מסוים בהקשר לעלייה והירידה. השינוי הזה צריך להיות כפוף למספר המרבי של קבוצות ליגת העל. בהתאם לכך הוגשה לאיגוד הצעת שינוי המתכונת שהוסכמה בשנת 2022. אילו התקבלה הצעה זו היה בה כדי למנוע את ירידת אילת. אולם הצעה זו נדחתה בידי האיגוד ובית הדין העליון דחה את עתירת המנהלת בעניין זה.
23. עתירת אילת מהווה ניסיון לבטל את פסק הדין של בית הדין העליון. אין לכך מקור סמכות. אין לבית הדין סמכות לבטל את החלטות האיגוד ודירקטוריון המנהלת שהתקבלו מכוח סמכות הגופים הללו.

24. ההצעה שהציע בית הדין נשקלה בידי גורמי המנהלת. משמעות ההצעה היא שבעונת המשחקים הבאה (2024-2025) ישחקו 15 קבוצות בליגת העל (נוכח הקפאת הירידה ושימור מספר העולות). אולם משנדונה ההצעה במפגש בין גורמי האיגוד לגורמי המנהלת התברר שהאיגוד מתנה את הסכמתו להצעת בית הדין בכך שיישמר מספר העולות גם בשנים הבאות ובכך יתקבע מספר הקבוצות שמשותפות בליגת העל ויעמוד על 15. לכך לא יכלה המנהלת להסכים.

25. האיגוד, בשוקלו את הצעת בית הדין, בחר לחרוג ממנה (ההצעה מיקדה עצמה בשינוי חד-פעמי שיחול בשנת 2024-2025 בלבד) ולקבוע מסמרות נטועים גם בעונות הבאות. כך אירע שהצעת בית הדין כשלעצמה לא הגיעה לכלל דיון בדירקטוריון המנהלת. אילו הסכים האיגוד לשינוי החד-פעמי שהוצע בידי בית הדין ולהחזרת המצב למתכונת התקפה לאחר העונה הבאה היה מקום להעמיד את הדבר לדיון של דירקטוריון המנהלת.

דיון

26. מתכונת העלייה לליגת העל והירידה ממנה עוגנה בהסכם שנערך בין האיגוד למנהלת בשנת 2022 – המתכונת התקפה. הנסיבות שהתהוו עם פרוץ מלחמת חרבות ברזל ובשל הימשכותה, הצריכו את האיגוד לקבלת החלטות שונות שהשליכו על פעילות ליגות הכדורסל. בין היתר נבחנה גם שאלת העלייה והירידה.

27. בדיון שערכה הנהלת האיגוד ביום 21.2.2024 התברר שלהנהלת האיגוד אינטרס מיוחד בשימור מספר העולות מן הליגה הלאומית על פי המתכונת התקפה. עניין היורדות נתפס כאינטרס משני ולפיכך נקבע שהדבר ידון בוועדה המקצועית.

28. החלטה זו לא "הותקפה" בידי מי מחברי הנהלת האיגוד ואף לא בידי אילת או כל קבוצה אחרת.

29. שום גורם, ובכלל זה גם אילת, לא פנה, החל מחודש פברואר 2024 ועד היום אל הנהלת האיגוד לקיים דיון או עיון מחודש בסוגיית העלייה והירידה.

30. משמעות הדבר היא שאילת לא רק שהתה את עתירתה משך חודשים ארוכים אלא אף הגישה את עתירתה בלי פנייה מקדימה לאיגוד. אין מקום לעקיפת האיגוד במיוחד מפני שהאיגוד, ולא בית הדין, הוא הגורם בן הסמך לקבל החלטות ולשנותן בבחינת הפה שאסר הוא הפה שהתיר.

31. המנהלת אמנם ביקשה להשיג על החלטת האיגוד ולראות למתן תוקף להחלטת דירקטוריון המנהלת שמשמעותה צמצום מספר העולות. האיגוד הגן על החלטתו ופסק הדין של בית דין זה שימר את המתכונת שהוסכמה בשנת 2022.

32. האיגוד מחזיק בסמכות מלאה לשקול ולקבל החלטות בסוגיית העולות והיורדות. בית הדין העליון אינו מוסמך להחליף את שיקול דעת האיגוד בשיקול דעתו. בחינת החלטות האיגוד במסגרת דיון בעתירה כפופה למסגרת של עלות מוגדרות (אי חוקיות, חוסר סמכות, שיקולים זרים וכיו"ב). משמעות דחיית עתירת המנהלת בפסק הדין של בית הדין העליון היא שלא נמצא בסיס לביטול או לשינוי החלטות האיגוד בעניין הנדון.

33. במהלך הדיון בעתירת המנהלת העלה בית הדין הצעה לשיקול דעת המשיבים וזאת טרם מתן פסק דין. ברור כי בית הדין יכול היה ליתן את הכרעתו ולא ליתן לצדדים שהות לנהל משא ומתן. ברור עוד שהמשיבים לא חויבו לקבל את ההצעה. לא ניתן ליתן שום משקל או "משמעות" לכך שלצדדים ניתן זמן נוסף לנהל משא ומתן. ההצעה נדונה בפורום מסוים של נציגי שני הגופים. שום גורם מן הגורמים המעורבים בעתירה (האיגוד, המנהלת, אילת ואחרים) לא הציג לפני בית הדין השגה על

תקינות ההליך שננקט כדי להשיב להצעת בית הדין. לפיכך גם בעניין זה אילת איחרה את המועד וערכה את השגתה כנגד "מעשה עשוי".

34. זה ועוד זה. נניח שבחינת הצעת בית הדין נעשתה בדרך לקויה.² אין לכך משמעות כיון שדרך הטיפול בהצעת בית הדין אינה משפיעה על תוקף החלטות האיגוד. החלטות אלה שהתקבלו בגדרי סמכותו של האיגוד נותרו בעינם בפסק הדין שניתן בעתירת המנהלת.

פסק הדין

35. בחינת הטענות מכאן ומכאן מראה שאין לעתירה על מה שתסמוך. יצוין שוב כי העותרת הייתה צד להליך שהתנהל בבית הדין ובכל הנוגע לעתירת המנהלת כנגד המתכונת התקפה. העותרת הופיעה לדיון שהתקיים וטענה את טענותיה. פסק הדין שניתן באותה עתירה סותם את הגולל גם על טענות העותרת שכן הוא מכריע בשאלות זהות וקבלת העתירה משמעה אחת : פסק דין שעומד בסתירה מוחלטת לפסק דין חלוט.

36. העתירה נדחית.

ניתן ביום כ"ד תמוז, תשפ"ד (30 יולי, 2024) וישלח לצדדים בדוא"ל

עו"ד ברוך כצמן
חבר בית הדין

עו"ד גדעון פרייטג
חבר בית הדין

השופט, פרופ' (בדימוס) עודד מודריק
נשיא בית הדין

² משמעות הצעת בית הדין שנועדה לעונה אחת בלבד (עונת 2024-2025) היא שבעונות 24-25 יהיו בליגת העל 15 קבוצות (במקום 14 כפי שנקבע במתכונת התקפה). כדי להחזיר את הדברים בעונת 25-26 למתכונת של 14 קבוצות הייתה צריכה להתקבל הסכמת המשיבים לירידת שתי קבוצות ועליית קבוצה אחת. אפשרות זו נדחתה בידי נציגי האיגוד. הטענים לליקוי גורסים שדחיית ההצעה הייתה צריכה להתקבל בידי הנהלת האיגוד.